

Русенският университет избра своя първи почетен ректор

На 27 февруари 2024 г. с решение на Академичния съвет акад. д-р Христо Белоев, ректор в периода 2007 – 2016 и 2018 – 2023 г. бе удостоен със званието *Почетен ректор на Русенския университет*. Почетното звание е за огромния му принос в академичното развитие и просперитет на русенската Алма матер и бе връчено от ректора на Русенския университет проф. д-р Пламен Кангалов на заседание на Академичния съвет.

Акад. Христо Белоев е най-дългогодишният в историята на Русенския университет ректор, с изключителни заслуги в управленческата дейност

личното му участие и активната му гражданска позиция при утвърждаването на Русе като „Град на свободния дух“.

Акад. Белоев е отличаван многократно за научна, научно-приложна, преподавателска и публична дейност. Удостоен е от Президента на Република България и Министерски съвет с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – първа степен през 2016 г. за големи заслуги в областта на образованието и науката. Той е *Доктор хонорис кауза* на 18 университета от Европа и Азия. Носител е на награда за наука „Питагор“ за 2013 г.

Академик Христо Белоев, ректор в мандат 2020–2023 г., и професор Пламен Кангалов, ректор в мандат 2024–2027 г.

и обогатяването на материалната база, допринесъл за популяризиране на Русенския университет сред обществеността в България и чужбина и способствал за осъществяване на неговите мисия, стратегически цели и задачи.

Инициативен комитет излезе с предложение към Академичния съвет на Русенския университет за удостояване на акад. Христо Белоев със званието *Почетен ректор на Русенския университет*.

Този акт засвидетелства уважението от страна на академичната общност на Русенския университет към учения, преподавателя, общественика и човека акад. Христо Белоев, чиито научни и творчески постижения са придобили национална и международна известност, определена чрез индекса за цитиране, както и чрез получените от него престижни награди.

В мотивите на Инициативния комитет се посочва още, че е огромен приносът на акад. Белоев за утвърждаването на университета като авторитетно, престижно и модерно висше училище, оказало съществена роля за развитието и съвременния облик на Русе, за цялостната му научно-изследователска, преподавателска и административна работа, за социално отговорната му дейност като ръководител на уважавана държавна институция и един от най-крупните работодатели в община Русе, за

Академик Белоев бе основният „двигател“ при разширяване на дейността и преобразуване на коледжите в градовете Разград и Силистра във филиали на Русенския университет. По-късно към академичното семейство на университета се присъедини и новосъздаденият филиал във Видин, а непрестанната му работа с Тараклийския държавен университет в Молдова доведе до решение за превръщането му в поделение на Русенския университет.

Особен акцент трябва да се постави и върху участието и приноса на акад. Белоев в редица проекти с международно и общонационално значение, включително и съвместни изследвания с колективи и учени от други държави.

В БРОЯ

Русенският университет в челната десетка на световна класация	2
Визити и постижения	2, 3
Иновативни прояви и събития	4...7
Еразъм студенти 2024 г.	6
Международен ден на франкофонията	7
Визити и постижения	8, 9
Дарение на сертификат на Гинес	10
Студент на годината	10
Опиянение на сърцето, омая на ума	11
Младите учени	
на Русенския университет	12, 13
Историческо изследване „Опълченския паметник във Руссе“	14
Студентско творчество	15
Жени в STEM	15
Заедно за Поломието	15
Университетски спортен център...	16
Нови книги в „Академи Книга“	16

От своя страна акад. Белоев изказа сърдечна благодарност.

„Получавал съм много награди, но този акт наистина ме трогва. Приемам го като силен знак за уважение и признателност. Когато доход и станах асистент след завършване на университета, никога не съм си мислел, че мога да съм ректор. През годините така се развиха нещата, че стъпало по стъпало се стигна до тази позиция. С много хора свързах съдбата си и още в първите години, когато станах ректор, казвахме, че Русенският университет е кауза.“

Времето, което прекарахме с вас, ме е научило на много. Надявам се, че всички заедно сме успели и сме направили университета институция, с която се съобразяват не само в страната, но и в чужбина. Русенският университет е гарант за развитието на икономическата, социалната, културния и всякакъв живот в региона. Радвам се, че Русенският университет се вписва много силно в живота на всички структури в региона. Продължаваме да работим заедно, защото за нас университетът трябва да е кауза!“, каза в обръщението си към Академичния съвет и участниците в инициативната група акад. Белоев.

Академичен съвет, 2024

Визити и постижения

Посланикът на Индия посети Русенския университет

На 2 февруари 2024 г. посланикът на Индия Н. Пр. Санджай Рана посети Русенския университет „Ангел Кънчев“. Той беше посрещнат от ректора проф. д-р инж. Пламен Кангалов, председателя на Общото събрание акад. Христо Белоев, зам.-ректорите по международно сътрудничество доц. д-р Галина Иванова и по учебната работа проф. д-р Генчо Попов и директора на дирекция „Чуждестранни студенти“ проф. Теодор Илиев. В срещата участваха и студенти от Индия, които се обучават в русенската Алма матер.

Посланикът на Индия Н. Пр. Санджай Рана е гост на Русенския университет за втори път. Първата му визита бе през март 2022 година.

Акцентът по време на срещата беше поставен върху възможностите за сътрудничество на русенската Алма матер с университети в Индия.

Проф. Кангалов представи модерната база, ресурсите за обучение и изследвания, както и дългогодишните образователни традиции на университета, подчертавайки авторитетната му лидерска позиция в иновативните образователни технологии и международното сътрудничество.

Той подчерта, че Русенският университет е един от десетте изследователски университета в България, като за следващите четири години има осигурено финансиране от държавата около 30 милиона за изследователска дейност.

Н. Пр. Санджай Рана благодари за гостоприемството и честта в срещата да бъдат поканени индийски студенти. Той сподели, че след последното си посещение е впечатлен колко се е разраснал университетът и какви успехи има. Посланикът на Индия посочи, че около 600 индийски студенти учат в България, като се ангажира да потърси възможности за подпомагане на съвместната работа между Русенския университет и индийски университети, за да се увеличи броят на тези студенти у нас.

Н. Пр. Санджай Рана се запозна с технологичните възможности, които предлагат залите за обучение в Русенския университет.

Срещата приключи с размяна на протоколни подаръци и пожелания за разширяване на сътрудничеството.

Ректорът на Университет „К. Бранкуши“ в Русенския университет

На 15 февруари 2024 г. ректорът на Университет „Константин Бранкуши“, Търгу Жиу, Румъния, проф. д-р Василе Сорин Пурек посети Русенския университет. Той беше посрещнат от ректора проф. д-р Пламен Кангалов, председателя на Общото събрание акад. Христо Белоев и зам.-ректората по международно сътрудничество доц. д-р Галина Иванова.

В работната среща бяха представени двата университета и специалностите за обучение, които те предлагат.

Проф. Кангалов представи модерната база, ресурсите за обучение и изследвания, както и дългогодишните образователни традиции на университета, подчертавайки авторитетната му лидерска позиция в иновативните образователни технологии и международното сътрудничество.

Доц. д-р Галина Иванова, зам.-ректор по международното сътрудничество, запозна гостите с международната дейност на университета и неговите контакти с университети в чужбина. Доц. Иванова представи пред гостите

възможностите на университетската зала „Образование за бъдеще“.

Проф. д-р Василе Сорин Пурек гостува за първи път в Русенския

университет, като отбеляза, че е впечатлен от русенската Алма матер. Той се запозна и с технологичните възможности, които предлагат залите за обучение в Русенския университет.

Русенският университет в челната десетка на световна класация

Русенският университет „Ангел Кънчев“ заема престижното шесто място сред българските висши училища в последните данни, изнесени през 2024 г. от независимата институция EduRank, която оценява университетите в цял свят по наукометрични показатели. В световната класация включените български университети са 47. Преди русенската Алма матер са Софийският университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – София, Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“, Нов български университет и Медицинският университет – София.

В световен план първите дванадесет позиции са отредени за университети в САЩ, а в топ три са Университетът в Харвард, Станфордският университет и Университетът в Мичиган.

EduRank.org е независима класация, базирана на показатели за 14 131 университета от 183 държави по света. Институцията използва най-голямата в света база данни за научни трудове, включваща 98 302 198 научни публикации и 2 149 512 106 цитирания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, като по този начин класира университетите в 246 изследователски направления.

Според EduRank с най-голяма популярност са публикациите на учените от Русенския университет в областта на инженерството, физиката, социалните науки, компютърните науки, науките за околната среда, бизнес и политически науки. Изследователският профил на университета е насочен на базата на 2062 научни публикации с 6082 цитата в международните наукометрични бази.

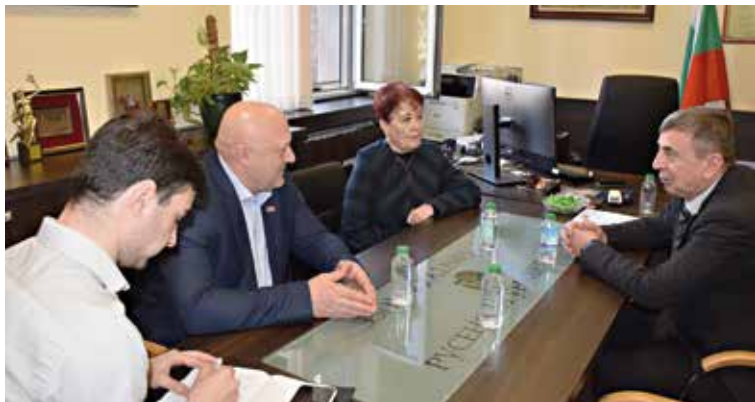
Припомняме, че Русенският университет е един от десетте в България със статут на изследователски университет.

В сайта EduRank.org се отчита и показател за неакадемична известност и популярност на възпитаници на висшето училище. В раздела, отделен за Русенския университет, са посочени личности като Гълъб Донеv, Христо Бойчев, Десислав Чуколов, Емел Етем Тошкова. *Информацията е предоставена от ВОР.*

Визити и постижения

Председателят на район Тараклия в Русенския университет

На 23 февруари 2024 г. се състоя среща между ректора на Русенския университет проф. д-р Пламен Кангалов и Лазар Дерменжи, председател на район Тараклия, Република Молдова. В разговора участва и проф. д-р Юлиана Попова.

Основна тема на срещата беше стартиралата процедура за присъединяване на Тараклийския университет като филиал към Русенския университет и перспективите за бъдещето му. Република България и Република Молдова постигнаха споразумение Тараклийският държавен университет „Григорий Цамблак“ да бъде преобразуван във филиал на Русенския университет „Ангел Кънчев“, като се подготвят документи.

„Преговорният процес по трансформирането продължава активно, като всичко, което зависи от Русенския университет, е направено. Имаме желание да дадем възможност на младите хора от Тараклийския район да се обучават“, подчерта проф. Кангалов.

Ректорът на Русенския университет потвърди готовността за акта на присъединяване, като посочи, че русенското висше училище ще предложи три специалности за обучение на нашите сънародници от Тараклийски и Болградски район. Те са: *Бизнес мениджмънт*, *Земеделска и транспортна техника* и *Компютърни науки*. Изборът на тези програми е изцяло съобразен с потребностите от специалисти в местата, населявани от повече от 40 000 наши сънародници. Изпратена е заявка за приема, като предстои да се утвърди в Министерски съвет.

Участниците в срещата изразиха надежда преговорният процес в най-скоро време да бъде финализиран и правителствата на България и Молдова официално да подпишат споразумението за присъединяване на Тараклийския държавен университет към структурата на Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Русенският университет подкрепя развитието на Тараклийския държавен университет още от периода на неговото създаване през 2004., като осигурява методическа помощ и информационни ресурси. През 2016 г. Академичният съвет на университета взе решение за присъединяване на ТДУ като филиал в структурата на русенското висше училище и одобрява ежегодни планове за съвместна работа. Ангажираността на университета със съхраняването на българските общности в Молдова и Украйна намира отражение в Политиката за развитие на Русенския университет, както и в специално разработената програма за работа с българските общности в чужбина.

Университетът поддържа активна връзка с ръководството на Тараклийския район в Молдова и се включва в множество инициативи на нашите сънародници – фолклорни фестивали, изложения на земеделски производители, олимпиади по български език и други.

Ежегодно в Русенския университет се провеждат лингвистични практики и квалификационни курсове за ученици, студенти и преподаватели от Тараклийски и други райони в Молдова по ПМС 103/1993, като през такива обучения са преминали повече от 300 наши сънародници. От 2022 г. университетът осъществява и дългосрочна мобилност на студенти от ТДУ по програма Еразъм+. През последните няколко години Русенският университет участва със свои представители в работни групи на Министерството на образованието и науката, чиято дейност е свързана със статута на ТДУ и с усилията на българската държава за съхраняване на духовното средище на българите в Молдова и Украйна.

Посланикът на Украйна посети Русенския университет

На 22 март 2024 г. Н. Пр. Олеся Илашчук, посланик на Украйна в България, заедно със зам-ръководителя на посолството на Украйна Анна Тертична и Пламен Бобоков – почетен консул на Украйна в Русе, посетиха Русенския университет. Те се срещнаха и разговаряха с председателя на Общото събрание на университета акад. Христо Белоев – почетен ректор на Русенския университет. В срещата участваха областният управител Данаил Ковачев, зам.-ректорът по международното сътрудничество доц. д-р Галина Иванова, директорът на дирекция „Чуждестранни студенти“ проф. д-р Теодор Илиев и директорът на Университетска библиотека д-р Виктория Иванова. Присъстваха и студенти от Украйна, които се обучават в Русенския университет.

Акад. Белоев представи модерната база, съвременните ресурси за обучение и изследвания, дълголетните образователни традиции и авторитетната лидерска позиция на университета. Беше представена широката мрежа от партньорства в областта на образованието и изследванията с престижни университети от целия свят, като по-задълбочено бяха обсъдени сътрудничествата и връзките на Русенския университет с висшите учебни заведения в Украйна и създаването на нови партньорства с университети и институции.

Н. Пр. Олеся Илашчук благодари за гостоприемството, като подчерта, че за нея е чест да гостува в университета, който е уникално и много отговорно място, защото тук се формира бъдещето.

В края на срещата акад. Белоев подари на Н. Пр. Олеся Илашчук албум на Русенския университет с QR кодове и подчерта, че ще се радва на нови сътрудничества и срещи. След срещата беше открита изложба на Борис Мерзляков – професионален фотограф и любител художник, който живее и работи в Киев. Гостите разгледаха и Университетската библиотека.

Материалът е предоставен от ВОР.

Иновативни прояви и събития

Международен ден на редките болести

На 29 февруари 2024 г. Националният алианс на хората с редки болести (НАХРБ) в партньорство с Русенския университет отбелязаха Международния ден на редките болести, който се чества в последния ден на февруари.

В първи и втори корпус на университета студенти раздаваха информационни брошури, а в 12 часа пуснаха в небето 100 разноцветни балона пред сградата на Ректората в знак на съпричастност към хората с редки болести. На събитието присъства зам.-ректорът по международното сътрудничество доц. д-р Галина Иванова.

Националният алианс, клуб „Здраве“ на Русенския университет и Община Русе от 2015 ежегодно организират информационни кампании, семинари и обучителни срещи. Основна цел на тези дейности е да се повиши информираността на обществото за нуждите на тези хора.

Началото на инициативата за отбелязване на Деня на редките болести е поставено през 2008 г. от Европейската пациентска платформа EURORDIS. Нейната цел е да запознае европейската общественост с проблема „редки болести“. Всички засегнати от тези заболявания са изправени пред сходни трудности при получаването на точна диагностика, адекватна медицинска информация и правилна насока към квалифицирани специалисти. Факт, който засяга над 300 милиона души, 75% от които са деца. Пациентите с редки заболявания са особено психологически, социално, икономически и културно уязвими, тъй като по своята същност заболяванията им сериозно застрашават живота или имат хронично прогресиращо развитие с висока степен на инвалидизиране. *Материалът е подготвен от ВОР.*

Младите хора и необходимостта от грижа за възрастните хора

На 27 февруари 2024 г. „Каритас България“ и „Каритас Русе“ в партньорство с Русенския университет проведоха публична дискусия със студенти и граждани на тема „Предизвикателства пред младите хора за активен принос в осигуряването на качествена и достъпна дългосрочна грижа за възрастните хора в България“.

Сред гостите на събитието бяха ректорът проф. д-р инж. Пламен Кангалов, председателят на Общото събрание и председател на Общинския съвет в Русе акад. Христо Белоев, зам.-областният управител Георги Георгиев, изпълнителният директор на „Каритас Русе“ Стефан Марков, деканът на факултет „Обществено здраве и здравни грижи“ проф. д.н. Никола Събев и други.

„За Русенския университет е чест да е домакин на публичната дискусия как младите хора могат да помогнат социално и битово възрастните хора. Обществото разчита на младите хора и се радвам, че в Русенския университет има студенти, които са се посветили на тази дейност“, посочи в приветствието си проф. Кангалов.

Акад. Белоев отбеляза, че преподаватели и студенти от три факултета – „Природни науки и образование“, „Обществено здраве и здравни грижи“ и „Бизнес и мениджмънт“, имат отношение по темата на дискусията. „За града е важно да има създадена среда за дългосрочна грижа за възрастните хора, а призиването на университета е да подготви млади специалисти. Грижата за възрастните хора, за хората със специални потребности ще е важна задача напред, която обществото трябва да реши. Убеден съм, че дискусията ще е отправна точка за бъдещи действия и решения“, отбеляза акад. Белоев.

Сред лекторите на дискусията бяха доц. д-р Валентина Василева – ръководител на катедра „Педагогика“ и ас. Дима Спасова, катедра „Педагогика“ към факултет „Природни науки и образование“ на Русенския университет.

По време на срещата участниците обсъдиха въпроси, свързани със значението на предоставянето на комплексни социално-здравни услуги за възрастните хора (над 65-годишна възраст) с хронични заболявания в домашна среда и в общността, необходимостта от професионална подготовка на бъдещи специалисти по социална работа и здравни грижи, в т.ч. ролята на местните и национални публични институции в процеса по координиране на мерки и инструменти в сферата на дългосрочната грижа.

Дискусията се проведе в рамките на Проект № АСF/772 „Достъп на възрастните хора (65+) до дългосрочни грижи в дома и общността – политики и реалност“ (www.dostap.caritas.bg), изпълняван с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани на България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (2014 – 2021 г.), финансиран от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

Материалът е подготвен от ВОР.

Иновативни прояви и събития

Академия за Финансова грамотност

Русенският университет „Ангел Кънчев“ беше домакин на Академия за Финансова

грамотност 2024, която се проведе от 6 до 9 март 2024 г. Инициативата се организира от фондация „Образование 5.0“ в партньорство с фондация „Инициатива за финансова грамотност“, Русенския университет и клуб „Успешните хора“ към МГ „Баба Тонка“, Русе. В събитието се включиха участници, разпределени в 10 отбора, които представиха иновативни идеи за дигитални финансови продукти. Генерален спонсор на инициативата е Банка ДСК.

Събитието откри зам.-ректорът по научноизследователската дейност доц. д-р Десислава Атанасова, която поздрави участниците в Академия за Финансова грамотност 2024.

На 6 март в 16:00 ч. бе изпратен казусът, в който всеки екип трябва да предложи иновативна концепция за дигитален финансов продукт или услуга, насочена към конкретни нужди на пазара. Задължително условие бе идеите да бъдат иновативни, осъществими и съобразени с ясна целева аудитория.

Сред лекторите в Академията по финансова грамотност беше доц. д-р Даниел Павлов,

който от 2018 г. до днес ръководи успешно Центъра за насърчване на предприемачеството в университета.

Жури в състав: доц. д-р Свилен Кунев – преподавател в катедра „Мениджмънт и социални дейности“, факултет „Бизнес и мениджмънт“ на Русенския университет; доц. д-р Джеймс Йоловски – зам.-ректор на ВУЗФ – София, и Росица Вартоник – основателка на Фондация „Инициатива за финансова грамотност“ оцениха

ТРЕТО МЯСТО бе поделено от два екипа:

WinSoft, в състав: Александър Славов и Михаил Георгиев от МГ „Баба Тонка“ – Русе, с ръководител Нели Тихомирова.

СУ „Иван Вазов“ – Мездра, в състав: Виктория Неновска, Йоана Димитровска, Манол Каменов, Никола Василев и Тереза Ангелова с ръководител Гергана Иванова-Костова.

отборите и извършиха следното класиране:

Призбори на Академия за Финансова грамотност 2024:

ПЪРВО МЯСТО за Wealthloopers, в състав: Борис Зарков, Георги Георгиев, Екатерина Кюркчиева, Константин Билалов и Тея Чобанова от МГ „Баба Тонка“ – Русе, с ръководител Нели Тихомирова.

ВТОРО МЯСТО за GenZ, в състав: Александра Великова, Евалина Ченкова, Елица Костадинова, Марина Петрова и Мартин Великов от МГ „Баба Тонка“ – Русе, с ръководител Нели Тихомирова.

ПЪРВО МЯСТО за презентация и иновативна идея за FFF Power, Bleiker VGS, Asker, Norway с ръководител Bjorn Kildahl.

Материалът е подготвен от ВОР.

Дипломатическият институт към МВНР в Русе

На 13 март 2024 г. директорът на Дипломатическия институт към Министерството на външните работи на Република България Тая Михайлова и доц. Велизар Шаламанов, директор „Развитие на способностите“ в Атлантическия клуб в България, проведоха среща-дискусия със студенти в зала „Проф. чл.-кор. Венелин Ганев“ в Юридическия факултет на Русенския университет. Темата на дискусията бе: „България в НАТО: 20 години трансформация, иновации и оперативна съвместимост в отбраната, бизнеса, изследванията“.

Сред гостите на събитието бяха зам.-ректорът по научноизследователската дейност доц. д-р Десислава Атанасова, доц. д-р Кремена Раянова – декан на Юридическия факултет, и преподаватели от факултета.

Срещата-дискусия се проведе в рамките на Националната програма с инициативи за отбелязване на 20-годишнината от присъединяването на България към НАТО през 2024 г., приета от Министерския съвет.

Тая Михайлова и доц. Велизар Шаламанов запознаха студентите с историята на членството на България в НАТО, основните политики на Алианса с оглед актуалната среда за сигурност в Европа и Черноморския регион, както и съвременните измерения на партньорство в рамките на НАТО – в сферата на науката, технологиите, изкуствения интелект, стратегическите комуникации.

Материалът е подготвен от доц. д-р Ваня Пантелева и ВОР.

Иновативни прояви и събития

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ · АНГЕЛ КЪНЧЕВ ·

Еразъм студенти, летен семестър 2024 г.

Еразъм студенти 2024 г.

С народна музика, питка и баница Русенският университет посрещна 102 чуждестранни студенти по програма *Еразъм+* за летния семестър на 7 март 2024 г. През зимния семестър на академичната 2023–2024 г. студентите бяха 62 от 8 държави, а през летния ще се обучават 102-ма чуждестранни студенти от 34 университета от 17 страни. Така Русенският университет посреща общо 164 студенти от чужбина по *Еразъм+*, обучаващи се за един или два семестъра, което е рекорден

брой в сравнение с предходните академични години.

С българска народна музика, питка и баница българските студенти, облечени в традиционни носии, посрещнаха своите нови колеги. Всички чуждестранни студенти получиха и мартеници, а домакините им разказаха за традиционния обичай.

Срещата откри ректорът на Русенския университет проф. д-р Пламен

Кангалов, който приветства всички и им пожела успех.

„Убеден съм, че ще имате време да се запознаете с традициите и обичаите на българите и да опознаете прекрасната българска природа и културно-историческо наследство. От името на академичното ръководство ви пожелавам прекрасни преживявания в България и в Русе, и да осъществите нови приятелства, за които да си спомняте, когато се завърнете в родните си страни“ – каза в приветствието си към чуждестранните студенти ректорът.

Официален гост на събитието беше и председателят на Общото събрание на университета акад. Христо Белолев.

Зам.-ректорът по международно сътрудничество доц. д-р Галина Иванова запозна студентите със структурата на университета, организацията на учебния процес и им даде информация за тяхното обучение.

Председателят на Студентския съвет Ангел Иванов разказа за събитията, които съветът организира.

Повече от половината чуждестранни студенти през летния семестър (61) ще се обучават във Факултет „Електротехника, електроника, автоматика“, а останалите – в другите факултети и във филиал Силистра.

Дванадесет от студентите ще се обучават през цялата академична година. Интересен е фактът, че Еразъм студенти в предишни академични години избират да се върнат отново – това са 8 студенти от Румъния, Турция и Молдова. Най-голямата група от студенти от един университет е от ЕСЕ – Париж, Франция – 12 студенти през зимния семестър и 20 студенти през текущия. Най-голямата група от една държава са студентите от Испания – през зимния семестър бяха 25 на брой, които идват от 7 университета, а през летния са 19 студенти от 6 образователни институции.

Материалът е подготвен от Отдел Международно сътрудничество.

Проект MAP

На 20 март 2024 г. в Русенския университет се проведе конференция по проект „Мултидисциплинарен подход за превенция, разпознаване, скриниране и справяне с различните форми на перинатално насилие – MAP“, финансиран от ЕК. Проектът си поставя за цел подобряване на качеството на услугите, предоставени на преживели и потенциални жертви на перинатално насилие за превенция, ранно разпознаване и адекватна помощ.

Проектът е насочен към: бременни жени (потенциални) жертви на домашно или насилие, основано на пола; социални работници, лекари (в частност гинеколози) и здравни работници (в частност акушерки); НПО и специалисти, работещи с жени – жертви или в риск от насилие;

институции, ангажирани в здравната и социалните системи на регионално и национално ниво. Страни партньори в проекта са: Италия, България, Гърция и Словения. Асоциирани партньори за България са: Русенският университет, Община Русе и УМБАЛ Канев.

Конференцията бе открита от зам.-ректора по научноизследователската дейност доц. д-р Десислава Атанасова, която изрази своето удовлетворение, че университетът има възможността да се включи в този проект и това да доведе до придобиване на специфични знания и умения както от преподавателския състав, така и сред студентите от съответните катедри по отношение тази толкова специфична форма на домашно насилие, перинаталното такова.

Деана Димова, управител на „Сдружение

Център Динамика“, българския партньор в проекта, подчерта важноста на темата за перинаталното насилие и благодари за съдействието и подкрепата, както на асоциираните партньори в лицето на Русенския университет и Университетска болница Канев. Умберто Бетарини, проектен мениджър на проекта от италианска страна, представи основните цели на проекта, а именно: усъвършенстване на уменията на съответните специалисти за ранно разпознаване на жените в риск и жените – жертви; подпомагане на специалистите в процеса на мотивиране на жените за докладване на случаи на насилие; подобряване на системата за събиране на данни за перинатално насилие и др.

Участниците бяха поздравени от Дани Колева, програмен директор на УНИЦЕФ за България.

Иновативни прояви и събития

Международен ден на франкофонията

На 20 март 2024 г. за осма поредна година Русенският университет отбеляза Международния ден на франкофонията, като един от повече от 1000 университета по света, които са членове на Университетската Агенция на франкофонията. Активното членство на Русенския университет в тази престижна световна организация датира от 2017 г., когато заявката ни за членство е одобрена поради приноса на Русенския университет към изучаването на френския език и култура и традициите на град Русе като един от най-старите франкофонски центрове в България.

Оттогава до днес всяка година Русенският университет отбелязва Международния ден на франкофонията със значими инициативи и празнични събития. На този ден под гостоприемния покрив на университета си дават среща почитатели на френския език и култура със своите творчески изяви в литературата и изкуството.

Събитието бе уважено от академичното ръководство – ректора на Русенския университет проф. д-р инж. Пламен Кангалов, председателя на Общото събрание акад. Христо Белоев – почетен ректор на Русенския университет, зам.-ректора по международното сътрудничество доц. д-р Галина Иванова, която откри празника, и зам.-ректора по научноизследователската дейност доц. д-р Десислава Атанасова.

Участниците в празника бяха поздравени от ректора на Русенския университет проф. д-р инж. Пламен Кангалов.

„С гордост можем да заявим, че Русенският университет е инициатор и домакин на първата конференция на франкофонските университети в България, които са само 9, а през тази година ще иницира ново подобно събитие по повод 30-годишнината на Централата за Източна Европа на Университетската агенция на франкофонията със седалище в Букурещ. С огромно удовлетворение и радост поздравявам всички участници и призъори в конкурсите, обявени от Русенския университет по случай Международния ден на франкофонията, а на всички гости на нашия празник желая приятни и вълнуващи мигове с изпълненията от нашата програма. Честит празник!“ – каза в приветствието си ректорът на университета.

Приветствия бяха получени от Мохамед Кетата, Регионален директор на Университетска агенция на франкофонията за Централна и Източна Европа – Букурещ, и от Петър Топарев, ръководител на Генерална дирекция на УАФ за Централна и Източна Европа – София.

В програмата на празника прозвучаха вълнуващите изпълнения на ученичката Андреа Петкова от Националното училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“ – Русе, представител на сдружение „Полифония“. Със свое изпълнение се включиха и 20 френски студенти от ЕСЕ – Paris, избрали Русенския университет през този семестър за своята Еразъм мобилност. Те поздравиха присъстващите с националния химн на Република Франция „La Marseillaise“.

Превърнал се в традиция още от първата година от членството на Русенския университет в Университетската Агенция на Франкофонията, и тази година беше проведен конкурс за есе на френски език, което тази година е на тема

„Да би младо знаело, да би старо можело“. Проведени бяха и конкурси за презентация на френски език, стихотворение и превод на стихотворение от френски на български език. В конкурсите се включиха ученици от Русе и от други градове в страната от училища, където се предлага изучаване на френски език, както и студенти от България и от чужбина.

Отличените участници в конкурсите по случай Международния ден на франкофонията бяха наградени от ректора на университета проф. д-р инж. Пламен Кангалов и от председателя на Общото събрание акад. Христо Белоев – почетен ректор на Русенския университет.

Категория „Есе на френски език“

I място – Доминик Валентина Сузан Жофре, чуждестранен студент в Русенски университет

I място – Даниел Петров, гр. Попово

I място – Лиляна Кънева, гр. София

I място – Николай Наков, гр. Благоевград

II място – Емили Дубоа, гр. Монтана

II място – Садела Талеб, чуждестранен студент в Русенски университет

III място – Сава-Калина Ангелов-Жунич, ESFAM, Корсика

III място – Олександр Шабалин, гр. Благоевград

Поощрителна награда – Гергана Русанова, гр. Русе

Категория „Презентация на френски език“

I място – Моника Кабаиванова, Английска езикова гимназия „Гео Милев“, Русе

I място – Елица Куцарова, Английска езикова гимназия „Гео Милев“ – Русе

I място – Вероника Светославова, студент в Русенски университет

II място – Пламена Стоядинова, студент в Русенски университет

Категория „Стихотворение на френски език“

I място – Пламена Стоядинова, студент в Русенски университет

II място – Григор Горчев, студент в Русенски университет

III място – Викторио Венков, студент в Русенски университет

Категория „Превод на стихотворение от френски на български език“

I място – Пламена Янкова, студент в Русенски университет, Филиал Силистра

II място – Вероника Светославова, студент в Русенски университет

Всяка година на 20 март над 270 милиона франкофони по света отбелязват Международния ден на езика, който споделят, езика на великите френски поети, писатели, философи, езика на иновациите.

С превърналото се вече в традиция отбелязване на Международния ден на франкофонията, Русенският университет утвърди принадлежността си към голямото семейство на франкофонските университети и по уникален начин доказва, че академичната среда е не само средище на образование и наука, а и пространство на духа, културата и вековните ценности, сближаващи европейските общества.

Материалите са предоставени от ВОР

Визити и постижения

Регионална конференция на БТА

През м. януари 2024 г. доц. д-р Десислава Атанасова, зам.-ректор на Русенския университет по интернационализация и комуникационна политика представи работата на русенската Алма матер по програми в рамките на първата в страната регионална конференция по проект „Европа на Балканите: Общо бъдеще“, организирана от Българската телеграфна агенция /БТА/. Събитието има за цел да популяризира европейските политики по сближаване в България и на Балканите и се проведе в Националния пресклуб на БТА в крайдунавския град.

За периода 2021–2027 г. политиката на Европейския съюз за инвестиции има 5 основни цели. За Русенския университет, като мултидисциплинарна академична институция и изследователски университет, те са еднакво важни, а именно: по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа; по-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии; по-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността; по-социална и по-приобщаваща Европа и Европа по-близо до гражданите.

„За Русенския университет новото поколение фондове не са само възможност за финансиране на научноизследователски и приложни инициативи. Нека не забравяме, че те имат за цел да помогнат на регионите да постигнат екологосъобразен цифров преход и да намалят диспропорциите в развитието в ЕС“, посочи доц. д-р Десислава Атанасова.

Университетът и неговите филиали във Видин, Силистра, Разград, с утвърдените международни партньорства и развитието на партньорски мрежи практически е движеща сила за развитието на българската част от Дунавското пространство, осигурявайки както развитието на човешкия капитал, така и иновативните решения за преодоляване на основните предизвикателства. Сред тях са енергийният индустриален суверенитет, адаптирането към изменението на климата, демографската криза, сигурността, преодоляване на социална изолация.

„Това изисква от нас активна институционална позиция, която да подпомага сътрудничеството между всички заинтересовани страни. За това част от предизвикателството пред нас е не просто да разработваме качествени проекти, а да инициираме различни формати, чрез които да активизираме общностите да припознават общите си интереси и цели и да си партнират в тях“, подчерта доц. д-р Атанасова.

По линия на програмите за трансгранично сътрудничество и INTERREG са изпълнени над 20 проекта. Сред последните са успешно приключилият в края на миналата година проект за център за върхови постижения. Освен в INTERREG – България–Румъния, университетът участва и в аналогичната програма за Балкани-Средиземно море.

Благодарение на възможностите, които осигуряват международните и национално финансираните проекти, Русенският университет повиши своя научно-изследователски капацитет и подобри научно-изследователската инфраструктура. Тези проекти затвърдиха и силното международно присъствие на русенската Алма матер. Те подпомагат сближаването на регионите чрез подкрепа за тяхното развитие както на територията на страната, така и в трансграничен план на всички територии, защото без сближаване и сътрудничество недостатъците на по-слабо развитите територии ще нарастват.

„През новия програмен период ще продължим да изпълняваме проектите за Центрове за върхови постижения и компетентност в тяхната следваща фаза на развитие. В същото време предстоят и много

нови проекти. Най-интересните на сегашния етап са участието ни в Създаване на мрежа от изследователски висши училища в България по Национален план за възстановяване и устойчивост, за който подадохме проектно предложение през миналата седмица, и новият Център за компетентности „Синьо иновативно и устойчиво управление на крайбрежната морска и речна околна среда и ресурси – BLUE-CRISTAL“, за който предстои да бъде подадено проектно предложение през месец март“, каза доц. д-р Атанасова.

***

Проектът на БТА се провежда с подкрепата на Европейската комисия и надгражда „Европа в България: Общо бъдеще“. Поредицата стартира на 20 декември миналата година в София. Дискусиите в Русе дават начало на разговорите, свързани с развитието на Северен централен район. Със своята инициатива БТА си поставя за цел да предоставя информация на широката общественост и да насърчава открит диалог относно политиката на сближаване, резултатите на местно ниво и изпълнението на политическите приоритети на ЕС.

Материалът е предоставен от доц. д-р Десислава Атанасова и ВОР.

Проект VRinHE

На 25 януари 2024 г. в Русенския университет „Ангел Кънчев“ се проведе заключителна конференция по проект „VRinHE – Integrating Virtual and Augmented Reality in Higher Education Curricula“ – Интегриране на виртуална и добавена реалност в обучителните програми във висшето образование. Русенският университет е координатор и заедно с Българо-Румънска търговско-промишлена палата и партньори от Австрия, Кипър, Гърция и Латвия успешно финализира проекта. Той е финансиран по програма Еразъм+ и е на стойност 259 015,00 евро, с период на изпълнение две години.

Резултатите от проекта подпомагат преподавателите на всички нива в образователната система при въвеждането на нови технологии и обучителни методи, в подкрепа на дигиталната трансформация на професиите и формирането на необходими нови компетенции у бъдещите специалисти. Подходът на интегриране на добавена и виртуална реалност в образователното съдържание дава възможност за по-ефективно осмисляне на изучавания материал и за обвързването му с реалните производствени процеси и използваните от работодателите технологии. Това осигурява нова възможност за синхронизиране на образователните програми с потребностите на компаниите и пазара на труда, посочи зам.-ректорът на Русенския университет доц. д-р Десислава Атанасова, която е и координатор на проект VRinHE.

Съвременните студенти много по-бързо и много по-добре възприемат информация, която им е представена в дигитален вариант. Навлизането на виртуалната и добавената реалност активизира участието им в учебния процес, освен това подобрява дигиталните и професионалните им умения. Екипът на проекта е разработил инструментариум, приложение и онлайн курсове за обучение (MOOC), които да улеснят навлизането на VR/AR във висшето образование, особено за специалности, които не са свързани директно с информационните технологии – като транспорт, бизнес мениджмънт, машинно инженерство, педагогика и социални дейности.

Развитието на компетенции на преподаватели и студенти за използване на VR/AR технологии в учебните програми на различни университетски специалности е в съответствие със стратегическата цел за дигитална трансформация на висшето образование.

На заключителната конференция бяха демонстрирани постигнатите резултати и беше показано как обучението чрез виртуална реалност може да подобри възприемчивостта на обучаемите, да ги подготви по-добре за очакванията на работодателите и да им даде възможност още в университета да решават реални казуси.

Материалът е предоставен от доц. д-р Десислава Атанасова и ВОР.

Визити и постижения

Интерактивно обучение

На 30 януари 2024 г. официално бяха открити залите с интерактивни дисплеи, които замениха традиционните дъски във всички лекционни зали на Централен корпус на Русенския университет. Те са 86-инчови и са един качествено нов инструмент за преподаване.

Символично лентата пред една от залите с интерактивни монитори прерязаха ректорът на университета проф. д-р Пламен Кангалов и председателят на Общото събрание акад. Христо Белоев. В церемонията участваха зам.-ректорът по учебната работа проф. д-р Генчо Попов и доц. д-р Галина Иванова – зам.-ректор по международното сътрудничество.

Тези дисплеи са 3 в 1, като заместват традиционната дъска, проектора и лаптопа. Те позволяват презентациите за лекциите и упражненията да бъдат направени интерактивни, мултимедийни и интернет-свързани, каквито очакват дигиталните студенти.

Интерактивните дисплеи бяха закупени със средства по националната програма *Дигитална квалификация*, която се координира от Министерството на образованието и науката, и в която са заложили основните идеи на Концепцията за дигитална трансформация на образованието, приета от Академичния съвет на Русенския университет още през 2018 г.

„Русенският университет е пионер в дигиталната трансформация на образованието и интерактивните дисплеи са практически стъпки за дигитализиране на образователния процес. Към момента има 20 интерактивни монитори. Амбицията е да продължим оборудването и в зависимост от финансовите възможности на университета всички лекционни зали във всички корпуси да бъдат с интерактивни дисплеи“, каза проф. д-р инж. Кангалов.

„Посоката, в която сме тръгнали, е да дигитализираме образованието и да го направим по-интересно за студентите, за да получават те много повече информация“, отбеляза акад. Белоев.

„Центърът по иновативни образователни технологии на университета проведе 22 семинара за обучение на преподавателите как да използват ефективно дисплеите в лекции и упражнения. В тях се включиха повече от половината преподаватели. Такива семинари ще се провеждат до изчерпване на желаещите“, посочи професор Ангел Смрикаров.

Друга важна задача на Русенския университет по тази национална програма е обучението на 600 преподаватели от всички държавни университети в страната да използват иновативни образователни технологии. За целта ще бъдат проведени 12 двуседмични курса, като първите два са вече факт.

С участието си при написването на националната програма *Дигитална квалификация* и най-вече в нейното изпълнение Русенският университет затвърждава своята водеща позиция в дигиталната трансформация на образованието.

Изкуственият интелект в образованието

На 21 февруари 2024 г. в Русенския университет се проведе семинар на тема „Някои възможности за използване на изкуствения интелект в образованието“ с директори на училища и детски градини в Русе и региона. Инициативата е на директора на РУО – Русе д-р Росица Георгиева, като в срещата се включиха около 80 директори на учебни заведения.

Ректорът на Русенския университет проф. д-р Пламен Кангалов откри семинара, като посочи, че допреди няколко години темата за изкуствения интелект е вълнувала само специалисти в областта на информационните технологии, невронните мрежи, докато сега всеки, който има достъп до интернет, може да използва изкуствен интелект. Нашите ученици и студенти активно използват изкуствения интелект, като това създава редица предизвикателства, тъй като учители и преподаватели трябва да сме една крачка пред учениците. Има и редица опасности, тъй като се създават фалшиви новини, отбеляза проф. Кангалов. Той подчерта, че Русенският университет е един от пионерите в дигиталната трансформация на образованието, като миналата година беше създадена Концепция за приложението на изкуствения интелект в образованието, която МОН подкрепя.

Председателят на Общото събрание на Русенския университет акад. Христо Белоев представи концепцията за приложението на изкуствения интелект в образованието. Той посочи, че изкуственият интелект е едно допълнително обучение и подготовка на ученици и студенти. Акад. Белоев припомни и мисълта, че единствената константа в образованието трябва да е промяната, като изкуственият интелект е една динамична промяна и трябва да сме подготвени.

„Ковид 19 не ни изненада, като подобно нещо се случи и с изкуствения интелект. Има доста платформи, като някои са платени, а други не. Следва да се прецени много внимателно и дозирано докъде да стига изкуственият интелект. Има много мнения за и против, но не трябва да ни е страх от изкуствения интелект, а от това да няма естествен интелект. Това е голяма и трудна тема. Необходимо е да определим желаните параметри и посоки и да го направим заедно, за да е полезно за обществото и да помага в нашата работа“ – обърна се към участниците в семинара акад. Белоев.

По актуалната тема за използването на изкуствения интелект, вълнуваща всички учители и преподаватели, презентации изнесоха зам.-ректорът доц. д-р Галина Иванова, проф. д-р Ангел Смрикаров, доц. дн Валентина Войноховска и доц. д-р Александър Иванов.

Участниците в семинара бяха убедени, че няма как да се забрани изкуственият интелект, понеже той вече съществува. Те бяха категорични, че изкуственият интелект не може да замени учители и преподаватели, но може да ги подпомага. А в учебната дейност той трябва да се използва и като обект на изучаване, и като средство за обучение.

Материалите са подготвени от проф. д-р Ангел Смрикаров и ВОР.

Постижения

Дарение на сертификата на Гинес

На 19 март 2024 г. студентът Теодор Цветков, магистърска програма специалност „Клинична социална работа“ във факултет „Бизнес и мениджмънт“ на Русенския университет дари официалния сертификат за световния си рекорд, вписан в Книгата на Гинес, на русенската Алма матер.

Дарителският акт се състоя по време на заседанието на Академичния съвет, на което присъства и председателят на Общото събрание акад. Христо Белоев – почетен ректор на Русенския университет.

Известният плувец, който проведе редица значими благотворителни събития и е шампион и медалист от Световни първенства, връчи официалния сертификат на ректора на университета проф. д-р Пламен Кангалов. Желанието на Теодор е да

подари сертификати на всички институции и дарители, които са го подкрепяли в начинанията му, като Русенският университет е сред тях.

„Спортът трябва да върви ръка за ръка с учението. Благодарим на Теодор Цветков, че полага усилия и по време на обучението си и му пожелаваме да продължава да учи в същия дух“ – каза ректорът на университета проф. д-р инж. Пламен Кангалов, като подари на студента книгата „Българската спортна слава“ с пожелание рекордът му да бъде вписан в следващото ѝ издание.

„Образованието е едно от най-важните неща и наистина трябва да върви ръка за ръка със спорта. Подарявам този рекорд, защото и вие имате заслуга за него“ – обръна се Теодор Цветков към членовете на Академичния съвет, като допълни, че следващата му цел е да преплува Мраморно море.

Теодор Цветков е постигнал два рекорда за вписване в Книгата на Гинес. Единият е плуване с една ръка на 10 километра за време 4 часа и 18 мин. 57 сек., което се осъществи пред комисия с представители за вписване на рекордите в Книгата на Гинес. Получен е и официалният сертификат за този световен рекорд. До този момент само 50 българи са вписани в Книгата на Гинес за световни рекорди в различни дейности, като русенският студент Теодор Цветков е 51-ят.

В последните години Теодор се изявява в плувни маратонски дистанции, които посвещава на каузи, свързани с набиране на средства за деца, младежи и възрастни в нужда. Той е пример за подражание на младото поколение и за всички нас. Целта му е да вдъхновява хората и да разпространява желанието да помага.

Студент на годината

Четвъртокурсникът в специалност „Начална училищна педагогика с чужд език“ в Русенския университет Денис Асенов бе отличен на трето място с националната награда „Студент на годината“ в категорията „Педагогически науки“. Това стана по време на тържествена церемония в Университета за национално и световно стопанство в София, на която бяха наградени най-успешните и активни студенти на България в 17-ото издание на Националния приз „Студент на годината“. Инициативата е на Националното представителство на студентските съвети (НПСС) под патронажа на акад. Николай Денков – министър-председател на България.

Денис Асенов печели тази награда за втора поредна година.

„Това отличие е награда за моя труд и за усилията, които положих през изминалата година. Мотивира ме да продължа напред, да надграждам себе си и да научавам нови неща“, сподели той след награждаването. Денис Асенов 10 години е живял в Лондон, където завършва средното си образование, а през 2015 се завръща окончателно в България и избира да следва в Русенския университет. Денис Асенов е автор на книгата

„Училище на бъдещето“. Завършил е курс „Ангажираността на родителите в началното училище“ от онлайн образователната програма HarvardX, инициатива на Харвардския университет, предназначена да предостави висококачествено обучение. Възпитаникът на Русенския университет е квалифициран графичен дизайнер.

Денис Асенов получава специална покана от Председателя на Асоциация Дилексия България за участие в международната конференция на тема: „Повишаване компетенциите на бъдещите начални учители за работа с деца със затруднения в ученето“ по програма Еразъм+, където той чрез платформата „Artsteps“, създава виртуална изложба, в която представя рисунки на теми: „Децата по света“ и „Да опазим нашата природа чиста“, нарисувани от ученици в началното училище. Разработва образователни материали, съобразени с потребностите на учениците със специфични обучителни затруднения. В знак на признателност за своите високи постижения, получава покана да представи специалността: „Начална училищна педагогика и чужд език (английски език)“ пред първокурсниците от факултет „Природни науки и образование“ на Русенския университет. Поканата му предоставя възможност да сподели своите знания и опит. Научните му интереси са в областта на детската литература, където той изследва влиянието на разказването на истории на емоционалното и интелектуалното развитие на децата, с акцент върху използването на мултимедийни ресурси и интерактивни технологии.

Конкурсът на Националното представителство на студентските съвети е учреден в началото на 2006 г. по инициатива на делегатите в Общото събрание на НПСС в България. Основната му мисията е да популяризира, отличава и поощрява постиженията на българските студенти от всички области на висшето образование пред обществеността. Жури от водещи експерти в сферата на висшето образование определя победителите в 15 категории. Всички призьори са с доказани постижения в научната, културната, спортната и други дейности, свързани с образователния процес на национално и международно ниво. Тази година за приза са подадени кандидатури от 163-ма студенти и докторанти от 35 висши училища, а експертно жури от 22-ма участници е разгледало всяка една от кандидатурите в съответните категории. От организацията отбелязват, че националният приз „Студент на годината“ е най-престижният конкурс за млади хора в България.

Материалът е предоставен от ВОР.

Академично творчество

Опиянение на сърцето, омая на ума

На 14 февруари 2024 г. в Централно фоайе на Ректората се проведе церемония по награждаване на победителите в конкурса за поезия/проза „14 февруари – опиянение на сърцето, омая на ума“, обявен от Университетската библиотека при Русенски университет. Конкурсът е посветен на виното и любовта и се провежда за трети пореден път. Наградите бяха връчени от ректора на университета проф. д-р Пламен Кангалов, а на събитието присъстваха зам.-ректорите по учебната работа проф. д-р Генчо Попов, по научноизследователската дейност доц. д-р Десислава Атанасова и по международното сътрудничество доц. д-р Галина Иванова.

В тазгодишното издание кандидатури се приемаха само на участници от област Русе. Това стимулира майсторите на перото от Русенския университет, като в конкурса участваха най-голям брой автори студенти от 11 специалности на университета. Най-младият участник бе на 18 години от СУЕЕ „Св. Константин-Кирил Философ“, а най-възрастният – на 59 г. от гр. Борово. Общият брой на творбите в тазгодишното издание е 38, като 31 са лирическите произведения. Амбицията на колектива на Университетската библиотека е всички наградени досега творби да бъдат отпечатани в сборник, посветен на любовта и виното.

Ректорът проф. д-р Пламен Кангалов поздрави участниците с думите „Удовлетворени сме, че нашите студенти, освен че получават професионални знания и умения, имат възможността да участват в различни клубове и конкурси, като в случая конкурсът е в областта на поезията и прозата. Много се радвам, че Университетската библиотека провежда конкурс, свързан с празника на любовта и виното. Пожелавам на участниците здраве, късмет и да продължават да пишат поезия“.

По време на събитието Милена Ачева, библиотекар в Университетската библиотека, представи ритуал за Трифон Зарезан, наричан още „Мъжки празник“, който се отбелязва в кв. Средна кула.

Бе открита и изложбата „Любовина“, която включи 87 заглавия на тема „Любовна лирика и лозарство“. Специална селекция в изложбата показва песни за любовта по текст на български поети и писатели. Изложени бяха и творби на студенти и преподаватели от Русенския университет.

Светослав Антонов, възпитаник на специалността „Аграрно инженерство“, представи своята първа стихосбирка „Белези от любов“ и поздрави ръководството, участниците и всички гости с едно свое стихотворение.

Съгласно регламента участниците в конкурса бяха разделени в две възрастови групи: 1-ва група – до 25 години, и 2-ра група – над 26 години.

В категорията „До 25 години“ комисията определи за награждаване:

Първо място за поезия – Алекс Атанасова Корабова, 19 г., 1. курс, специалност „Софтуерно инженерство“;

Първо място за поезия – Преслава Петрова Петрова, 19 г., 1. курс, специалност „Начална училищна педагогика и чужд език“;

Първо място за проза – Белгин Неджметинова Мустаfoва, 19 г., 1. курс, специалност „Растениевъдство“;

Първо място за проза – Йозлем Белгиз Мехмед-Рамиз, 24 г., УМБАЛ „Медика“ Русе;

Второ място за поезия – Стамен Бориславов Димитров, 23 г., 5. курс, специалност „Право“;

Второ място за поезия – Мартина Илкова Пенкова, 20 г., 1. курс, специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществен ред“;

Второ място за проза – Михаела Георгиева Георгиева, 22 г., 4. курс, специалност „Български език и история“;

Трето място за поезия – Петър Бориславов Борисов, 22 г., 4. курс, специалност „Електроенергетика и електрообзавеждане“.

В категорията „Над 26 години“ комисията определи за награждаване:

Първо място за поезия – Кремена Дачова, литературен псевдоним Ормай, 52 г., Русе;

Второ място за поезия – Софи Бен Амор, 28 г., 4. курс, специалност „Социална педагогика“;

Трето място за поезия – Паулина Петкова, 59 г., Борово, „Агроном I Холдинг“ ЕООД;

Трето място за поезия – Стоянка Кънчева Илиева, 47 г., 2. курс, специалност „Социална педагогика“;

Трето място за проза – Веселина Красиминова Спасова, 27 г., следдипломна квалификация „Учител по история и цивилизация“;

Специална награда – Здравка Петрова Христова, Национално училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“ – Русе.

***

Университетска библиотека селектира кратки откъси от наградените творби.

Категория „До 25 години“

Първо място за поезия – Алекс Корабова

„Вече знам какво искам за себе си и съм решила – винаги ще те обичам и ще бъда твоя сила.

И каквото и животът да ми поднесе, ще го преборя...

И обещавам аз да бъда вечно твоя“.

Първо място за поезия – Преслава Петрова

„Почувствах истината в нечий сълзи.

Почувствах, че това сме аз и ти.

Намерих дом в нечия душа,

намерих всичко в една ръка.“

Първо място за проза – Белгин Мустаfoва

[...] *Опиянение на сърцето, омая на ума* е фраза, отразяваща истината, че любовта е мощна и вълнуваща сила, която може да ни промени и да ни пренесе в нови хоризонти. Тези две състояния, породени от любовта, много често имат кратко въздействие над влюбените [...] Ако обичаме някого, нищо не може да ни раздели. Както казва П. Славейков: „За сърцата, що се любят, и смъртта не е разделяла.“

Първо място за проза – Йозлем Мехмед

[...] Може би неизживяното остана като рана, която не зараста във времето. И аз не знам... Стоя и чакам вече повече от десет години. Питам се кого и за какво чакам. Дали самия него, или спомена за него ме държи така силно? Дали е опиянение на душата, или омая на ума, само времето ще покаже.

А Вие хора, когато обичате някого, не само го казвайте, но и го показвайте... Инак животът болезнено на друго ще ви научи.

Категория „Над 26 години“

Първо място за поезия – Кремена Дачова

„Цветът на морето отразяваше се в небето.

Синьото на небето потъмняваше в дълбините на морето.

Сутрин посрещаме изгрева заедно на брега.

Вечер изпращаме слънцето, прегърнати в лунна полутъмнина.

Заедно мечтаехме.

С вятъра на гоненица – играехме...“

Материалът е предоставен от д-р Виктория В. Иванова.

Младите учени на Русенския университет

Екипът на в. „Студентска искра“ продължава рубриката, посветена на младите преподаватели и учени на Русенския университет, започнала съвместно с репортера Сениха Масуркова.

Студентите са барометър за това, къде сме ние, преподавателите, носещи знанието и просветата в нашия професионален път. Те са огледалото по отношение на примера, който виждат в нас. Те са нашите последователи като специалисти, учени и най-вече стойностни и достойни хора.

В началото на 2024 г. в. „Студентска искра“ проведе разговор с млади преподаватели и учени от два факултета – ЮФ и ФПНО, за професионалния и академичен път, за отговорността да си новатор в професията, подкрепяя от студентите и колегите си.

Интервюта проведе проф. Анелия Манукова.

ЕЛИЦА РАЕВА

Представете се накратко в личен и професионален план?

Казвам се Елица Раева, главен асистент към катедра „Приложна математика и статистика“. Преподавам в Русенски университет от 2016 г. Преди това имам опит в частния сектор на информационните технологии. Занимавала съм се и професионално със спорт – шахмат, до завършване на висшето си образование.

Къде сте завършили висшето си образование и кое е най-важното, което научихте през студентските си години?

Висшето си образование завърших в Софийски университет, факултет „Математика и информатика“, специалност „Математика“.

Освен важните теоретични знания, които винаги съм прилагала в работата си, през студентските си години се сдобих с най-важните умения в живота – да търся мястото си в обществото, да нося отговорност за решенията си и да правя избори. Несъмнено студентските години са най-сложният кръстопът за младите хора. Това е времето, в което те се отделят като самостоятелни единици и пред тях се откриват всякакви възможности. Колкото по-рано разберат, че трябва да проявят воля и не трябва да разчитат на външни мотиватори, толкова по-лесно им става занаят и увеличават шанса си за успешна реализация. Обикновено това се случва след първата сесия, както беше и в моя случай.

Получихте ли това, което очаквахте, и това, което Ви е необходимо за работата в момента, от университетското образование?

Може би съм късметлика, защото смея да твърдя, че получих знания на много добро ниво. В нито един момент не съм изпитала трудност да си намеря работа или да не работя това, което искам. В момента работата ми се покрива на 70% от това, за което съм учила. Противоположно на масовото мнение в България, аз смятам, че възможностите, които се предоставят в българските университети, са на най-високо ниво и зависи от студентите дали имат желание да търсят и да вземат това, което им се предлага.

Какво е да си млад преподавател в Русенския университет?

Русенският университет е едно благоприятно място за лично израстване, социална среда и работа. С идването си в Русенския университет попаднах в млад и амбициозен екип, в който средата е много приятелска. Имаме шанса да развиваме специалност, която е уникална за България, а именно „Финансова математика“. Нивото, на което се преподава, е добро, базата е със сравнително добър стандарт – бих наредила Русенския университет в топ 6 на университетите в България по материална база и условия. Обичам да работя с хора и ежедневната среща с младите студенти е обогатяваща за мен. Като сравнително млад преподавател, все още се старая да погледна от страната на студентите и да държа темпо на преподаване, присъщо за настоящото поколение.

Какви са предизвикателствата пред Вас и трудностите, с които се сблъсквате, във Вашия професионален път?

Едно от най-големите предизвикателства е интегрирането на нови методи и принципи в обучението. Тъй като математиката е фундаментална наука, не е съвсем лесно да се избяга от утвърдените вече стотици години методи и да се представи по атрактивен начин. Това е нещо, към което се стремя. За целта е необходимо ние преподаватели също да се обучаваме всеки ден.

Какви качества трябва да притежава един млад учен, за да получи признанието на студентите си/колегите си?

Трябва да е търпелив, отворен за нови знания и готов да приема критики. Студентите са нашият коректив и ако не се вслушваме в обратната връзка, която получаваме от тях, процесът на обучение някъде ще се прекъсне.

Какви са най-значимите Ви постижения в професионално отношение? Какво следва в близък план?

Не бих казала, че към момента мога да отлича някое мое постижение като значимо. За мен е важно, че професията ми доставя удоволствие, получавала съм много признания от студентите и смятам, че ако се работи по този начин, постиженията тепърва предстоят.

Какви постижения имате извън професията? Какво следва в близък план?

Като споменах, дълги години съм се занимавала професионално с шахмат. Имам две държавни титли и много участия в националния отбор на България. За мен спортът е неизменна част от ежедневието и смятам, че качествата, които съм развила като спортист – например воля, амбиция, постоянство, търпение и др., допринасят много за успехите на работното място.

Какво Ви мотивира да се посветите на науката и в частност на академизма?

Науката е двигателят на човечеството. Винаги съм искала това, което правя, да оставя следи. Дали в глобален мащаб или в живота на някой студент, който се е вдъхновил от това, което съм му показала. За мен е важно да виждам смисъл в това, което правя, и смятам, че науката ми дава тази възможност.

Вашият съвет към студентите/колегите, решили да продължат кариерното си развитие в образованието.

Бих ги посъветвала да гледат отгоре на нещата, да бъдат активни и да си поставят цели, за да могат да насочат знанията си в правилна посока. Да се фокусират върху възможностите и предимствата, които им дава образованието, за да може да ги използват.

ЛЮБОСЛАВ ЛЮБЕНОВ

Представете се накратко в личен и професионален план?

Здравейте, най-напред благодаря за поканата, приемам като радостно предизвикателство привилегията да споделя някои свои лични и професионални виждания по актуални въпроси с екипа на вестника, и особено с академичната общност. Казвам се Любослав Любенов. Роден съм в Русе преди 31 години. Имам докторска степен по право и понастоящем работя като главен асистент по наказателен процес в Юридическия факултет.

Къде сте завършили висшето си образование и кое е най-важното, което научихте през студентските си години?

Висшето си образование завърших в Юридическия факултет на Русенския университет. Най-важното, което научих през студентските си години, е, че най-големият капитал на младия човек е неговото трудолюбие. Само с труд и фина настройка на личната дисциплина може да се формира мощна сила вътре в самия човек. Това е важно, защото определя растежа. Когато силата идва отвътре, самоувереността не е преувеличена, а реална и прогресивна. Вярвам, че търсецният човек бива възнаграден и с малко късмет!

Получихте ли това, което очаквахте, и това, което Ви е необходимо за работата в момента, от университетското образование?

Считам че да, без да правя някаква преднамерена реклама, знанията и опита, които придобих в Русенския университет ми позволиха да се конкурирам успешно с други колеги, както докато бях студент, например на националните междууниверситетски състезания за решаване на казуси, така и на пазара на труда впоследствие. Не съм срещал затруднения да бъда отлично приет и в чужбина по време на специализации, конференции и работни срещи. Всичко това недвусмислено показва, че в Русенския университет се предоставя качествено образование, и че той е сред водещите престижни университети в страната, а и извън нея!

Какво е да си млад преподавател в Русенския университет?

Да си млад преподавател в Русенския университет е висока цел и още по-висока отговорност!

Младите учени на Русенския университет

Какви са предизвикателствата пред Вас и трудностите, с които се сблъсквате, във Вашия професионален път?

Бих казал, че предизвикателствата са много, но поне две са със съществена важност. В хода на своята работа срещам едно лично и едно чисто професионално предизвикателство.

Личното е свързано с това, когато даден план или задание не сработи добре при търсенето на причината и затова се фокусирам предимно върху себе си.

А професионалното предизвикателство е споено с трудността – точно, навременно и ясно да ревизирам определена частна потребност от дадено познание и да подходя максимално понятието за нейното удовлетворяване, при това със своята истина по въпроса. Второто предизвикателство е неизбежно. Така е, защото то произтича от естеството на самата академична работа, т.е. произтича както от неповторимостта на житейските и научните казуси, които се разглеждат и решават в нея, така и от разнообразието на студентските питання. Тук е моментът да се изтъкне, че срещите с трудностите са нещо положително, защото благодарение на тях човек се развива.

Какви качества трябва да притежава един млад учен, за да получи признанието на студентите си/колегите си?

Младият учен и преподавател трябва да притежава набор от различни качества, но преди всичко три основополагащи. Той трябва да е: любознателен, годин да проявява емпатия и способен да приема критика.

Какви са най-значимите Ви постижения в професионално отношение? Какво следва в близък план?

Въпросът не предполага скромност, въпреки това ще опитам да отговоря в умерен дух. Имам публикувани индивидуални статии в реномирани международни правни издания. Гордея се и със своите успешни академични обмени във водещи университети в Европа, както и с някои малки експертни прояви във връзка с решаването на проблеми от правната практика на местно и национално ниво. Следващата стъпка в моята кариера е хабилитацията.

Какви постижения имате извън професията? Какво следва в близък план?

Носител съм на различни награди и призове за постижения в образованието, спорта и общественото дело.

Какво Ви мотивира да се посветите на науката и в частност на академизма?

Преподавателската и научната работа са основани на даването. Това е и което ме мотивира, възможността да дадеш. Да дадеш знание, гледна точка, или просто казано – да дадеш своя принос в израстването на младите хора и в подобряването на правния живот на гражданите.

Вашият съвет към студентите/колегите, решили да продължат кариерното си развитие в образованието.

По скоро бих направил едно обръщение, в случай, че знанието, т.е. преподаването и научното дирене носи радост на колегите, нека убедено продължат напред и когато е най-трудно, просто да си спомнят следната мисъл на Ерих Мария Ремарк: „Докато човек не се предаде, той е по-силен от съдбата си!“

БОЯНА ИВАНОВА

Представете се накратко в личен и професионален план?

Казвам се Бояна Иванова и съм асистент в катедра „Информатика и информационни технологии“ от 2019 година. Омъжена, с едно дете.

Къде сте завършили висшето си образование и кое е най-важното, което научихте през студентските си години?

Бакалавърската и магистърската степени получих в Русенски университет: „Компютърни науки“ (2012 г.) и „Софтуерно инженерство“ (2014 г.). Какво научих през студентските си години не мога да определя, в учебен аспект – нови и по-важното приложими знания, а в „студентски“ аспект – получих приятелства, които издържат на времето.

Получихте ли това, което очаквахте, и това, което Ви е необходимо за работата в момента, от университетското образование?

Очаквания – аз бях от онези студенти, които в първи курс не знаят къде са, т.е. не съм имала очаквания. Всичко необходимо – считам, че беше налице, особено след завършване на магистърската програма. В нея водят занятия хора от бизнеса, преподаватели с богат опит. ИТ сферата е една от най-бързо

развиващите се, затова смея да твърдя, че „всичко необходимо“ постоянно търпи промяна. Като цяло, смятам, че образованието в университета дава всички необходими основи за реализация.

Какво е да си млад преподавател в Русенския университет?

На първо място предизвикателство. За да си успешен в работата си, трябва да имаш подкрепа и помощ, особено помощ от близките си. И понеже няма къде другаде да се похваля, точно тази помощ вкъщи е налице. Ако не е мъжът до мен, да ми помага със задълженията вкъщи, може би нямаше да има помен от младия преподавател, който се старая да олицетворявам.

Младият преподавател има нужда да се докаже, не толкова на студентите, колкото на колегите си. Да се докаже, не само като специалист в областта, но и като човек.

Лично от моя гледка точка е интересно: всеки ден научавам нови неща. Колективът, с който работя в катедрата, е невероятен. Откакто съм в катедра ИИТ, вече четири години, смея да твърдя, че колегите винаги са били отзивчиви и готови да помогнат.

Какви са предизвикателствата пред Вас и трудностите, с които се сблъсквате, във Вашия професионален път?

В учебния процес считам, че предизвикателствата се крият в преподаването на материала – да се придържам към основите и в същото време материалите да са актуални. Семестърът е кратък, за да покажем всичко на студентите.

В професионалния път – не винаги съм сигурна, че мога да изпълня поставените ми задачи към проекти например, заради липсата ми на опит. Уча се в движението.

Какви качества трябва да притежава един млад учен, за да получи признанието на студентите си/колегите си?

Често според мен признанието на студентите и колегите са две различни неща.

Студентите – днешните студенти не знаят как да учат, не им се учи, не полагат никакви усилия от тяхна страна, нещата да се получат. Разбира се, има и от онези прекрасни изключения. Признанието на студентите се крие в отношението към тях – когато е възможно да се направи компромис в рамките на допустимото, да дадеш малко от себе си, когато не им достига.

Колегите – там разковничето е в колегиалното отношение. Хората стават хора с помощта на хората. Аз имам примери за подражание в работния си колектив. Повечето от преподавателите в катедрата са били мои преподаватели, но сега ги виждам в друга светлина. Надявам се и те мен. Екипът, с който работя, е страхотен.

Какви са най-значимите Ви постижения в професионално отношение? Какво следва в близък план?

Засега не мога да се похваля с особени постижения – всеки ден, който приключва с успешно изпълнени служебни ангажименти, е малка победа и една крачка напред в академичния път.

В най-близък план, това е успешно придобитата ОКС „доктор“. Надявам се до края на учебната година да приключи процедурата.

Какви постижения имате извън професията? Какво следва в близък план?

Извън професията е семейството, в частност детето – най-голямото ни постижение. Времето, в което расте, е трудно. Стараем се да го научим да бъде отговорен, любознателен и не на последно място добър човек. Последното е трудно, заради средата, която го заобикаля. В най-близък план да завършим подobaващо всички вкъщи втори клас.

Какво Ви мотивира да се посветите на науката и в частност на академизма?

Мотивацията идва с работата. Ако човек намира удовлетворение от свършеното, то той е мотивиран да продължава да работи усърдно и качествено. Считам че нишата на образованието е особено подходяща за развитие на нежния пол.

Какво по-хубаво от това да растеш през целия си кариерен път, заобиколен от интелигентни хора, да съсредоточиш потенциала си в изследване на иновативните технологии и всичко това да зависи изцяло от теб и твоето желание за разтеж.

Вашият съвет към студентите/колегите, решили да продължат кариерното си развитие в образованието.

Очаква ви работа!

Последните години, заплащането във висшето образование се опитва да стигне това на учителите, не е далеч моментът, когато ще се изравнят. По този начин финансовият аспект става атрактивен. Работата е динамична и интересна. Има възможност за участие в разнородни проекти, където всеки, който иска да развива научноизследвателска дейност, ще намери вдъхновение.

Мечтаната професия – добро заплащане, възможност за развитие и работа с иновационни технологии.

Историческо изследване „Опълченския паметник в Руссе“

За „Опълченския паметник“ в Русе

Преди две десетилетия краеведът Хачик Лебикиан издаде изследването си „Опълченския паметник в Руссе“. Дотогава в обществото битуха три предположения относно годината, в която е построен и осветен този знаков за града ни монумент (познат като „Паметникът на свободата“): 1906 г., 1908 г. или 1909 г. След време се наложи да работя с русенски медийни издания от първото десетилетие на ХХ век. Между тях бяха и вестниците „Русчук“, „Свободна мисъл“ и „Ратник“. И тъй като авторът в изследването си се беше позовал и цитирал само информация от „Северна поща“ и „Русенско ехо“, предоставих му своите записки. Още повече, че знаех и за намерението му да преиздаде книгата си. (Текстът му излезе като глава в „Русе – маршрути на спомена“. Русе, 2018, с. 37 – 80).

СПОМЕНЪТ ПО СЛУЧАЙ ОСВЕЩЕНИЕТО ПАМЯТНИКА, 11 АВГУСТЪТ 1908 ГОД.

1. Паметникът е завършен/открит през 1906 година

Аргументи за това твърдение са поставените върху паметника в различни времена плочи приблизително с един и същ текст: „Паметник на свободата, построен 1906 г., скулптор Арнолдо Цоки“ и „Паметник на културата от национално значение открит – 1906 г., автор – Арнолдо Цоки“. В книгата си Хачик Лебикиан (с.13) цитира документ от 21 февруари 1906 г., с който се настоява Русенският градски общински съвет да приеме паметника, а също така да бъде сезиран княз Фердинанд, който да определи деня за тържеството по откриването на монумента. Това обаче се разминава с поместеното във вестник „Русчук“ (брой 24, 11 юни 1906 г.):

„Мнозина ни запитват кога ще се довърши паметникът в новата градина срещу градската библиотека. За да задоволим любопитството на нашите читатели, явяваме им, че идущата година към края на месец май или началото на юний статуята, на височина около 3,75 м., ще се постави заедно с всички нейни принадлежности на паметника. Статуята се работи от същия артист, който изработи и статуята „Цар Освободител“. За тази цел е ангажирана русенската окръжна постоянна комисия. Статуята ще струва 50 000 лева“.

От публикацията е видно, че към юни 1906 г. статуята, която ще увенчава върха на Опълченския паметник, все още е в процес на изработване и по тази причина не е готова за монтиране, вследствие на което откриването на монумента се очаква да стане през май/юни 1907 г.

Нужни са още няколко пояснения: „Новата градина“ – това е градината в сегашния център. Споменатият артист е Арнолдо Цоки (според тогавашния начин на изписване на името), който е и автор на Паметника на Цар Освободител пред Народното събрание в София. Към началото на 19. век русенската библиотека е била разположена в Доходното здание, а в известен период – и в бившото заведение „Дунавски вълни“.

2. Паметникът е открит през 1908 година

От публикации във в. „Свободна мисъл“ извеждам извод, че към април 1908 г. Опълченският паметник бил готов напълно и се очаквал подходящ повод за неговото откриване.

„Опълченския паметник в града ни

Не знаем кога да виним по тъй мудното действие по доискаване на Опълченския паметник в града ни. Една скеля прогни, втора се направи и още паметникът не е готов. Вероятно ще се има нужда от направата на трета скеля и тогава чак би се доискавал... Сега, когато целия български народ ще отпразнува 30-годишнината от своето освобождение, откриването на паметника, който се въздига в чест и вечна признателност към ония шипченски герои, които прославиха България от своята самоотверженост, би запечатала

своята история с това велико тържество. А на останалите живи ветерани би отдала по-голяма почит и благодарност като ратници за нашата свобода“.

(в. „Свободна мисъл“, бр. 10, 17 февр. 1908 г.)

„Статуята върху Опълченския паметник в Централната градина, представлява „Свободата“ или „Майка България“ – простираща ръка към север – страната на нашата освободителка е окончателно поставена заедно с двата лъва, които полулежащи в подножието на паметника държат в уста разкъсаните вериги, в които бе окован бълг. народ 500 години“.

(в. „Свободна мисъл“, бр. 18, 12 апр. 1908 г.)

Основният аргумент за мнението, че именно през лятото на 1908 година е открит паметникът, е снимка, която при това е датирана: „Споменъ по случай осветението паметника. 11 августъ 1908 год.“ (За нея малко по-късно).

Няма никакво съмнение, че годината 1908 е твърде подходяща за случая (навършване на 30 години от Освобождението), а датата 11 август пък е свързана с един от паметните дни на Шипченските боеве. Нека отбележа, че паметникът е издигнат по инициатива на Опълченското дружество, така че е съвсем естествено в града да се съберат опълченци, живеещи не само в Русе, но и в други селища на България. Вярно е, че празничните им униформи подсилват тържествения момент... Но... по някаква причина монархът е възпрепятстван да пътува до Русе и... откриването на Опълченския паметник се отлага във времето. Остава обаче снимката и... интерпретирането в погрешна насока, а именно, че тя е направена през 1909 година, но при отпечатването ѝ годината била сгрешена. Има и друг кадър от същото това събиране на опълченците – от друг ракурс, с някои размествания на фотографираниите и пр. И отново надписът е същият, т.е. 11 август 1908 г.

3. Паметникът е открит през 1909 година

В изследването си „Опълченския паметник в Руссе“ (Русе, 2002, с. 15) Хачик Лебикиан цитира документ от 20 юни 1909 г., от който се вижда, че 11 август с.г. е определен за ден на осветяване на Опълченския паметник и че е поканен Фердинанд I, цар на българите, почетен председател на Българското опълченско дружество. Въпреки че Негово Величество Царят не пристига в Русе, паметникът е открит точно тогава. Х. Лебикиан се позовава на брой 40 на вестник „Северна поща“ от 13 август 1909 г., в който открива пространна информация за събитието, а от вестник „Русенско ехо“ (бр. 45 от 15 авг. 1909) извежда текстове на приветствените речи и допълнителни подробности около станалото.

В пространна статия, публикувана в брой 419 на вестник „Ратник“ (15 август 1909), също се дават подробности около откриването на русенския „паметник на поборниците и опълченците“. Събитието е едно, но е осветено в различни вестници. Би трябвало разказът стриктно да следва последователността на извършеното, но на практика в публикациите в „Северна поща“ и „Ратник“ има известни различия. Тук само ще резюмирам. Присъстват „високи гости“: Александър Малинов – министър-председател, Стефан Паприков – министър на външните работи и изповеданията, Тодор Кръстев – министър на правосъдието, ген. Радко Димитриев и ген. Кирил Ботев (представител на цар Фердинанд), Райна Княгиня... Сред присъстващите са и представители на Русенската търговска камара, на еснафските дружества в града, на колезачното дружество, румънски ветерани и пр. Речи произнасят ген. К. Ботев, митрополит Василий, кметът Ангел Павлов, Хараламби Карастоянов (от името на опълченците) и др. Провежда се и военен парад, командван от бригадни командир полк. Пенев. За опълченците е даден банкет в бившата бирена фабрика „Хаберман“, а на другия ден – бяд, в казармите на 5. пехотен полк...

Х. Лебикиан обръща внимание, че в брой 40 на вестник „Северна поща“ е отпечатана снимката, за която вече стана дума, като уточнява, че е погрешно датирана на 1908 година (с.15 и с.25). Тук само ще повтора вече известно: брой 40 на в. „Северна поща“ е отпечатан на 13 август, т.е. два дни след откриването на паметника. Но... Но към брой 39 от 11 август има Приложение. По съдържание то не се различава от текста от 13 август, което е обект на вниманието на Х. Лебикиан, така че допускам, че репортажът от откриването на паметника е написан в самия ден 11-и и броят е отпечатан в късните следобедни/вечерни часове в същия ден, а в следващия поред брой публикацията е повторена.

В Приложението обаче също фигурира интересувачата ни снимка на опълченците пред паметника. Предвид на тогавашните възможности на печатарската техника, сроковете за изработването на клишета (при това в София, а не в Русе!) и пр. единственото обяснение е, че е ползван фотос от 1908 година. Дори десетилетия след това в България е невъзможно да се отпечата вестник от вида „висок печат“, в чието извънредно издание да е включена актуална снимка от събитие станало 12 часа по-рано! Аргументите ми са били чути от Хачик Лебикиан и вече при преиздаването на книгата си през 2014 година той коригира предишните си становища.

засл. доц. Живомир Душков,
главен редактор на в. Студентска искра, 1977–1981 г. и 1990–2010 г.

Студентско творчество

На Шипка

На Шипка все още е зима.
Студен вятърът бръсне в лицето.
Развихря снежинки в небето.
Но, колко е топло в сърцето!
В едната ръка стиснал цвете
и бяло, зелено, червено.
Сълзи, за героите дете
живота си дали за тебе.
Герои, останали вечни.
С кръвта си пропили земята.
Поклон им поднасяш, задето
са паднали за свободата.
На Шипка все още е зима,
но вятъра, виж го, поспря!
Снежинките бавно се сипят.
Природата, плаче и тя!
На Шипка! Сълзи и цветя!

Ирена Каменова, 4. курс, спец. БЕИ,
Филиал Видин на Русенския университет,
Материалът е предоставен от доц. д-р Велислава Донева.

Съвременни системи за обучение

На 13 март 2024 г. в Русенския университет се проведе обучение за съвременни системи за управление на автомобилите, водено от представители на румънската фирма „Garage Training“, която гостува по програма Еразъм+. Обучението бе организирано в партньорство с Транспортния факултет и факултета по Електротехника, електроника и автоматика.

В практикума за системи за мониторинг и контрол на налягането на въздуха в гумите участваха студенти и преподаватели от двата факултета. Представителите на румънската фирма – Адриан Гидали и Флорин Симон, традиционно посещават Русенския университет и представят новостите в електронното и автомобилно уредостроене.

Фирма „Garage Training“ е специализирана в обучението на сервизни работници и на фирми от автомобилната индустрия, както и на студенти от университети в Румъния. Те разработват презентационни технически средства и функционални макети, свързани с провежданите от тях тренинги.

Материалът е подготвен от доц. д-р Сехер Кадирова.

Жени в STEM

На 5 март 2024 г. в Русенския университет се проведе среща с млади учени и граждани на Русе под наслов „Жени в STEM“. В навечерието на 8-ми март, Клуб Русе на Международната женска организация Сороптимист Интернешънъл (СИ) и Русенският университет инициираха разговор за ролята на жените в науката, технологиите, инженерните професии и математиката (STEM).

На срещата присъстваха зам.-ректорът по международно сътрудничество доц. д-р Галина Иванова, преподаватели от Русенския университет и членове на СИ Клуб Русе. Дамите показаха своята ангажираност към темата за равноправието между половете, като обуха различни обувки, а целта на кампанията е да привлече общественото внимание към глобалното неравенство между половете в почти всички аспекти на живота.

Интересна бе дискусиата за ролята и мястото на жената в икономическия и политическия живот в страната. Някои данни на Европейския парламент предизвикаха гордост, а именно, че България е на трето място в Европейския съюз по дял на жените учени и инженери в страната. Пред нас са само Дания (52,7%) и Литва (51,6%). Със своите 50,9% жени, занимаващи се с наука, страната ни попада на положителната класация на ЕП. Това означава, че жените в науката в България са повече от мъжете.

Като цяло, трябва да се борим срещу някои фундаментални предразсъдъци и стереотипи, заседнали в мисленето и на двата пола. Изследване на ООН от 2023 г. сочи, че почти половината от хората по света смятат мъжете за по-добри политически лидери, а 43% ги считат за по-добри бизнес ръководители.

Материалът е подготвен от ВОР.

Университетски спортен център...

Заедно за Поломието

На 26 януари 2024 г. се проведе работна среща при областния управител на Русенска област Данаил Ковачев, на която се обсъдиха предложенията на СТПД „Академик“ към Русенския университет за стартиране на инициативата *Заедно за Поломието*.

Целта на инициативата е създаване на по-добри условия за здравословен начин на живот и принос за икономиката на областта чрез превръщане на туристическите пътеки в Природен парк „Русенски Лом“ и районите в съседство в достъпни привлекателни и добре поддържани места за излети, туризъм, отдих и спорт на жителите и гостите на областта. Бе взето решение инициативата да се провежда под егидата на областния управител, който да осъществява оперативна координация и помощ при изпълнение на набелязаните задачи.

В срещата като водещ партньор взе участие Русенският университет, включен в Оперативния щаб на инициативата чрез своя представител гл. ас. д-р Явор Нейков от кат. Електроника, член на УС на СТПД „Академик“. Като участник в Консултативния съвет на инициативата се предложи да бъде включен и Студентският съвет към университета.

На срещата бяха очертани приоритетите за работа, както и ангажиментите на партньорите в инициативата. Русенският университет ще оказва организационна, методическа и материална помощ на участниците в инициативата. За изпълнение на значителните по обем и разнообразие дейности общността от студенти, преподаватели и възпитаници на Русенския университет бе мотивирана за благородната кауза, благодарение на съпричастността на академичното ръководство на университета, изразена чрез заявената от ректора готовност за предоставяне на логистична, техническа, финансова и друга подкрепа.

През м. февруари 2024 г. се проведе среща на Консултативния съвет, на която се обсъдиха доброволческите екипи и групи за поддържане на избрани маршрути, приоритетните задачи по почистване на пътеки, изграждането на обекти и провеждането на мероприятия, съвместно с местната власт, горските и ловните стопанства, икономическите субекти и др. По идея на шестима ентузиаста, повечето от които възпитаници на Русенския университет, които представяват Спортно туристическо и природозащитно дружество „Академик“ – Русе (СТПД), фирмите „Пирин Хилл“ ООД, „Приста Ойл Холдинг“ АД и Сдружение с нестопанска цел „Сдружение за развитие на социалния капитал“ – Две могили, бе учреден Консултативен съвет на инициативата *Заедно за Поломието*.

В работата на Консултативния съвет ще може да участва всеки лидер (отговорник, ръководител) на група, групичка, семейство, екип, пожелали да полагат грижи за определен маршрут или част от маршрут. Оперативният щаб на инициативата ще оказва помощ и съдействие чрез осигуряване на табели, други маркировъчни знаци, бои, консумативи.

Отпечатано е новото издание *Маркирани маршрути за пешеходен и велотуризм в Русенското Поломие*, финансирано по Програма за развитие на туризма в Община Русе за 2023 г., което се разпространява безплатно от Туристическия информационен център – Русе, Дирекцията на ПП „Русенски Лом“ и СТПД „Академик“.

Материалът е подготвен от гл. ас. д-р Явор Нейков и Стефан Георгиев.

Университетски спортен център...

СТПД „Академик“ награди своите членове, деятели и спонсори

На 7 февруари 2024 г. се състоя тържествено награждаване на изявени деятели и спомоществатели на академичната спортно-туристическа общност на Спортно-туристическо и природозащитно дружество „Академик“ към Русенския университет. В събитието участваха ректорът на Русенския университет проф. д-р Пламен Кангалов и председателят на Общото събрание акад. Белоев, които връчиха отличията.

Председателят на дружеството доц. д-р Руси Минев представи най-важните постижения в направлението пешеходен и воден туризъм, спортно и скално катерене, алпинизъм, ски-алпинизъм, пещерничество и спелеология, хижно дело, изграждане и поддръжката на туристическа маркировка и друга дребномащабна инфраструктура в Природен парк „Русенски Лом“, в съседни райони на Поломието и в Национален парк „Централен Балкан“.

Една от най-активните и престижни дейности на СТПД „Академик“ е маркирането и осигуряването на сигурен безопасен достъп до множество туристически маршрути. С подкрепата и съдействието на Русенския университет, дирекцията на ИП „Русенски Лом“, на Пирин Хилл ООД и с дарения на преподаватели от РУ и на други граждани на Русе и страната през 2023 г. са изпълнени основно с доброволен труд важни дейности в полза на планинарството и туризма в

Русенското Поломие и на хижа „Ехо“ в Национален парк „Централен Балкан“. Сред дейностите са: поставяне на големи масивни маршрутно-информационни табла; ремонт и укрепване на мостове, стълбища и обекти; монтиране на въжени обезопасителни парапети; на стоманени хватки; указателни стрелки; трайни и временни знаци, лентова маркировка, както и разработване и съставяне карта на маршрути.

Ректорът проф. д-р Пламен Кангалов благодари на членовете на СТПД „Академик“, че дават възможност на студентите да осъществяват различни дейности. Освен професионални знания и умения, те получават възможност с различните клубове да се занимават

по интереси. Той благодари и на деятелите, които се грижат за туристическата инфраструктура, което е една сериозна дейност, както и на всички, които подпомагат работата на дружеството.

Проф. Кангалов връчи благодарствени адреси на 11 преподаватели: гл. ас. д-р Павел Петров, доц. д-р Пламенка Христова, гл. ас. д-р Явор Нейков, проф. д-р Цветомир Василев, проф. д-р Георги Христов, проф. д-р Иван Палов, доц. д-р Свилена Тодорова и доц. д-р Марко Тодоров, гл. ас. Николай Фердинандов, инж. Румен Кожухаров, гл. ас. д-р Екатерина Минев.

Наградени бяха и четирима служители: Марияна и Димитър Дочеви, Венелин Дуницов, Веселин Димитров.

Сред отличените лица бяха управителят на Пирин Хилл ООД – инж. Вихрен Йоргов, изпълнителният директор на Приста Ойл Холдинг ЕАД – инж. Цветомир Анастасов, както и инж. Марин Стоянов, представител на Енерго Про, доброволец и член на туристически клуб.

Председателят на Общото събрание акад. Белоев връчи благодарствени адреси на четирима спортни деятели и треньори: Теодор Стойчев, маг. инж. Георги Георгиев, Тихомир Енчев и инж. Цветанка Вълкова.

Сред отличените бяха също трима ветерани туристи – доброволци: Милан Тютюнджиев, Петко Попов, Тихан Тиханов.

*По материали
на доц. д-р Руси Минев и ВОР*

Книжарница „Академи Книга“

Вестник „Студентска искра“ продължава рубриката, свързана с представянето на най-новите книги, учебници и помагала в книжарницата на Русенския университет.

Книжарницата на Русенския университет е спътник и приятел на студентите и преподавателите през годините, като докосва търсещите със събраните знания.

Очакваме ви на място в Централен корпус на Русенския университет или на адрес: <https://www.facebook.com/academikniga/>.

При нас, освен книги, учебници и помагала, ще намерите необходими пособия за писане, чертане, съхранение, класификация.

Вашите нови книги

СТУДЕНТСКА ИСКРА

vestiskra@uni-ruse.bg
www.uni-ruse.bg/university/newspaper

Издава Русенският университет „Ангел Кънчев“ ул. „Студентска“ № 8

Вестник „Студентска искра“ е носител на Орден „Св. св. Кирил и Методий“ II степен с указ № 1517/19.05.1983 г. на ДС на Р България, удостоен е с Почетния знак на Русенския университет на 05.02.2013 г. и с Кристалния приз на Русенския университет на 05.02.2018 г.

Главен редактор: проф. дн Анелия Манукова
Коректор: маг. инж. Йовка Райчева
Връзки с обществеността и рекламата (ВОР): Виктория П. Иванова, Юлияна Андонова, Милена Попова
Фоторепортери: Юлияна Андонова

Вестникът се издава в електронен формат и на хартиен носител и се разпространява безплатно. Редакционно броят е приключен на 24.03.2024 г.